

Pedagogisk arbeid

Kapittel 2: Sosialiseringprosesser

Sosialiseringprosesser (+kultur og oppvekst)

- Vg2: Kunne drøfte faktorer for gode sosialiseringprosesser hos barn og unge
- Vg2: Kunne veilede barn og unge om respekt og toleranse for ulike kulturer og fellesskapets verdier
- Hva er sosialisering?
- Hva påvirker sosialisering?
- Urie Bronfenbrenners økologiske modell
- Barne- og ungdomsarbeideren som rollemodell, veileder og verdiformidler

Hva er sosialisering?

Definisjon: Sosialisering betyr å vokse inn i et samfunn og en kultur med bestemte verdier, normer, skikker og tradisjoner.

Verdier: det vi ønsker å beskytte. Samfunnet: demokrati, ytringsfrihet. Enkeltmennesker: vennskap, trygghet

Norm: Uskrevne regler. (folkeskikk)

Skikker og tradisjoner: jul, 17.mai, hyttepåske osv.

Sosialisering

Vi påvirkes av hjem, nærmiljø og storsamfunn.

Primærsosialisering: tidlig påvirkning fra de som står nærmest. Foreldre, søsken og de viktigste voksne i barnehagen/skolen. Grunnleggende verdier, vaner og væremåter.

Sekundærsosialisering: Fra de vi ikke forholder oss nært til.

Sosialiseringprosessen går begge veier i møte med mennesker, også i forholdet barn-voksne. Små barn påvirker voksne med sin væremåte.

Sosialiseringssagenter: enkeltindivider eller institusjoner

Primære sosialiseringssagenter- sekundære sosialiseringssagenter. Helhet vs. områder

Imitasjon og identifikasjon

Vi tilegner oss normer, verdier og levemåte ved å *imitere* og *identifisere* oss.

Imitere: Herme etter handlinger vi ser

Identifisere: ta til oss andres synspunkter, verdier, normer og bruke dem selv

Det vi gjør og det vi mener er i stor grad et resultat av denne sosialiseringen (internalisering)

Tenk på noen verdier som er viktige for deg

I hvilken grad er dine verdier og meninger et resultat av din oppvekst/sosialiseringprosess? Hva kommer fra hjemmet? Hva kommer fra vennemiljøet? Hva kommer fra samfunnet?

Oppgave:

På hvilken måte kan det å oppleve kulturforskjeller påvirke sosialiseringprosessen?

Flerkultur_og_sosialisering.docx

Oppvekstarenaer

Oppvekstarena: ulike miljøer vi tilhører i løpet av en periode: hjem, barnehage, skole, SFO, fritidsklubber osv.

Mange arenaer= komplisert sosialiseringssprosess, med mange ulike verdier og normer. Mulighet for både mangfold og forvirring/krysspress.

Urie Bronfenbrenner: Den økologiske tankemodellen.

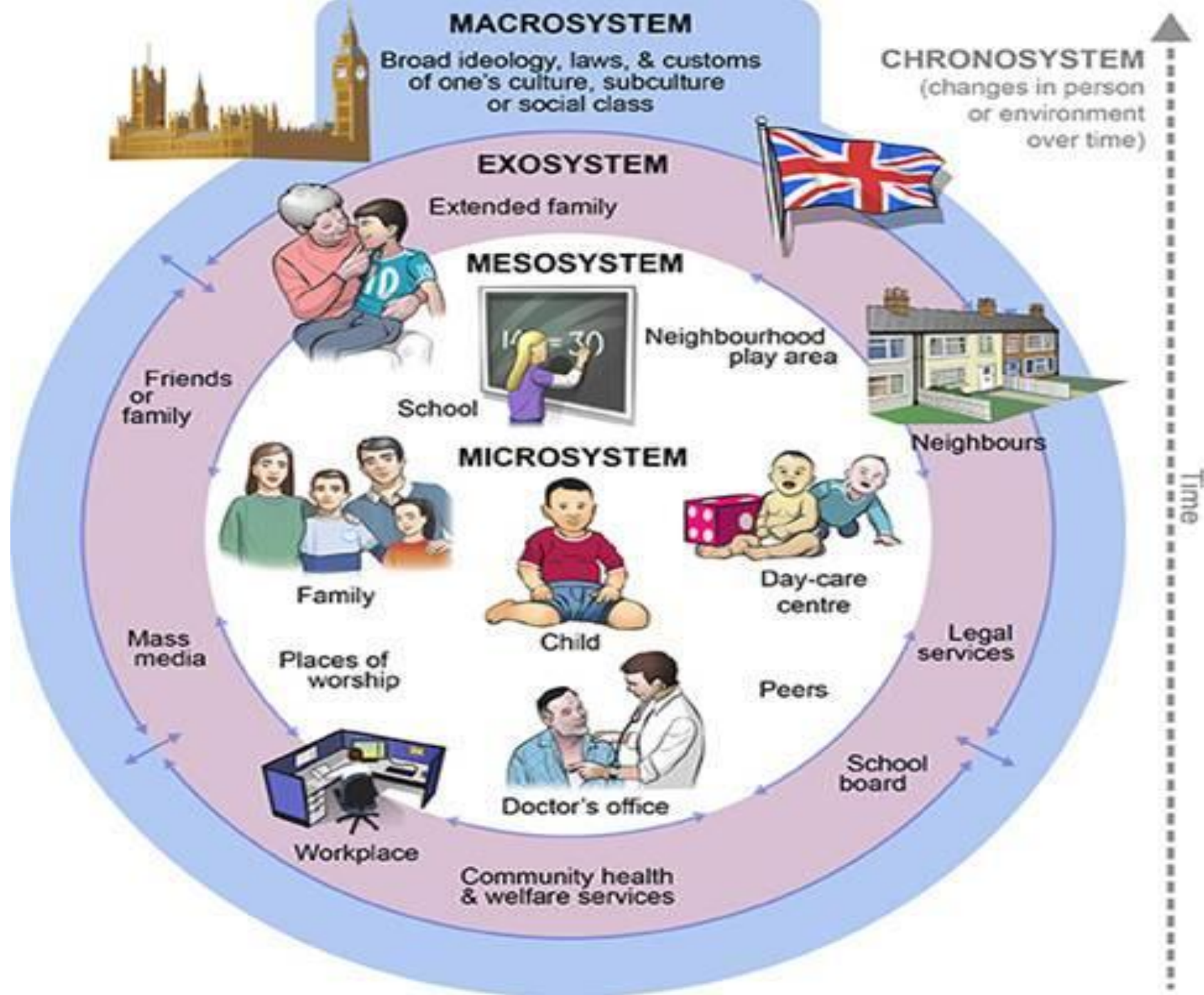
En teori om sosialiseringprosessen inspirert av økologi/biologi.

Mikronivå: Direkte påvirkning av barn: foreldre, søsken, barnehage, skole

Mesonivå: Påvirkningen av samspillet mellom de som påvirker barna direkte

Eksonivå: Det som skjer i lokalmiljøet som påvirker barnas hverdag

Makronivå: Det som foregår i samfunnet, både tradisjoner og forandringer

iskolen

Oppgave:

Gjør rede for den økologiske tankemodellen til Urie Bronfenbrenner.

Bronfenbrenners_modell.docx

Ulike sosialiseringsarenaer: familien

Familien er den viktigste sosialiseringsarenaen, der grunnleggende egenskaper som tillit, selvstendighet og selvfølelse skal utvikles

Familien som arena endrer seg: fra storfamilien til kjernefamilien til enefamilier og nyetablerte familier.

Fra økonomisk, stabilt arbeidsfellesskap til følelsesmessig fellesskap

Mange voksne i tett relasjon til barna betyr mange ulike påvirkninger

Hva er forskjellene mellom å være enebarn og å ha søsken?

Hva er forskjellene mellom eldst og yngst av barna?

Hva er forskjellene mellom søsken og stesøsken?

Hva er forskjellene mellom å ha gifte og skilte foreldre?

Hva er forskjellen på å ha en bofast oppvekst og å flytte?

Sosialiseringsarenaer: Barnehagen

Barnehagen er en del av primærsosialiseringen

En planlagt og bevisst påvirkning.

Bevisst påvirkning fra samfunn, barnehage og den enkelte ansatte

Sosialiseringsarenaer: Skolen og sfo

Skolen følger nasjonale læreplaner, og bygger på kristne og humanistiske verdier. Men også private skoletilbud.

SFO er ikke et pedagogisk tilbud, men er en viktig sosialiseringsarena

Sosialiseringsarenaer: frivillige organisasjoner

Fritiden er i dag organisert: fotball, kor, speider, turn osv.

De voksne som arbeider der får en primærfunksjon i sosialiseringen

Hva er positivt og hva er negativt med denne organiseringen?

Sosialiseringsarenaer: medier og internett

Medier er kilder til informasjon og holdninger

Hva er positivt og hva er negativt med den nye medie-hverdagen når det gjelder sosialisering?

Oppgave:

På hvilke måter har barns sosialiseringprosesser endret seg i nyere tid?

Sosialiseringprosesser_i_endring.docx

Din rolle som veileder

Barn oppfordres i dag til å bli selvstendige og uavhengige, og det forventes aktiv deltakelse, med et press på å lykkes.

Verdier og normer er konfliktfylte og utydelige. Individet viktigere enn fellesskapet.

Forsøker foreldre i dag å imitere barna?

Din rolle som formidler av gode verdier, som respekt og toleranse, er viktig!

Fra straff til forhandlinger og kompromiss.

Holdningsstyrt oppdragelse: å forstå konsekvenser av handlinger, styrker viljen til å gjøre det rette og ta ansvar for handlingene. Det krever: tid til å tenke, og å få oppleve hvordan valg påvirker andre.

Hva gjør vi hvis et barn sier at det ikke vil ut?

Oppgaveeksempel eksamen:

På hvilken måte kan barnehage, skolen eller fritidsklubben der du jobber være en viktig sosialiseringfaktor i barnets utvikling? Begrunn svaret.

Min_arbeidsplass_som_sosialiseringfaktor.docx

På hvilken måte kan barnehage, skolen eller fritidsklubben der du jobber være en viktig sosialiseringfaktor i barnets utvikling? Begrunn svaret.

- Både barnehager og skoler har et klart samfunnsoppdrag i å overføre et sett verdier, normer og holdninger til barna, men for å være en viktig sosialiseringfaktor i barnas liv må dette foregå gjennom primærsosialisering, altså gjennom nære relasjoner. Det er den enkelte voksne som barna utvikler nære relasjoner til i barnehagen og på skolen, i kraft av sin status som rollemodell, som først og fremst er i stand til å overføre disse verdiene, normene og holdningene til barna.